

Kijktip: De NOS over de onderhandelingen

Korte omschrijving werkvorm:

U bekijkt met de leerlingen twee fragmenten van de NOS: één fragment is van 26 september en één fragment is van 12 oktober. Waarom moest het kabinet onderhandelen met de oppositie? En hoe zijn de onderhandelingen afgelopen? Uw leerlingen vullen tijdens of na het bekijken van de fragmenten de kijkvragen in. Bij het eerste fragment horen zeven kijkvragen. Bij het tweede fragment horen vier kijkvragen.

Leerdoelen:

- De leerlingen begrijpen dat de politieke verhoudingen het kabinet aan tafel 'dwong' met de oppositiepartijen.
- Ze weten dat er nu een begrotingsakkoord ligt dat kan rekenen op de steun van de VVD, de PvdA, D66, de SPG en de ChristenUnie, zowel in de Tweede als in de Eerste Kamer.

Bronnen:

- <http://nos.nl/video/555708-dominique-van-der-heyde-rutte-komt-steeds-meer-klem-te-zitten.html>
- <http://nos.nl/video/561614-onderhandelaars-presenteren-begrotingsakkoord.html>

Duur:

ca. 30 minuten

Benodigdheden:

Voor iedere leerling een werkblad met de kijkvragen.

Handleiding:

1. Vraag uw leerlingen of ze weten wat het begrotingsakkoord is. Geef een paar leerlingen het woord. Vertel daarna dat jullie twee fragmenten van het NOS-journaal gaan bekijken. Hierbij horen een aantal kijkvragen. Na ieder fragment geeft u de leerlingen 5 -10 minuten de tijd om hun antwoorden op te schrijven.
2. Deel de werkbladen uit. Geef de leerlingen een paar minuten de tijd om de vragen alvast door te lezen.
3. Laat fragment 1 zien. Dit fragment duurt bijna zes minuten. Geef de leerlingen daarna 5-10 minuten de tijd om de vragen in te vullen.
4. Laat fragment 2 zien. Dit fragment duurt 1,5 minuut. Geef de leerlingen daarna 5 minuten de tijd om de vragen in te vullen.
5. Bespreek de kijkvragen met behulp van het antwoordmodel. Check of de leerdoelen zijn behaald. Begrijpen ze hoe de politieke verhoudingen invloed hadden op de algemene beschouwingen en de onderhandelingen hierna?

Kijkvragen bij de NOS over de onderhandelingen

Dominique van der Heyde: Rutte komt steeds meer klem te zitten

Stap 1: Bekijk: <http://nos.nl/video/555708-dominique-van-der-heyde-rutte-komt-steeds-meer-klem-te-zitten.html> (5.48 min.)

Stap 2: Maak onderstaande vragen.

Op 25 en 26 september 2013 waren de Algemene Beschouwingen van 2013.

1. Wat zijn *Algemene Beschouwingen*?

.....

.....

2. Waarom is het belangrijk dat ook oppositiepartijen de plannen van het kabinet steunen? Tip: let op de politieke verhoudingen.

.....

.....

Halbe Zijlstra (VVD, Tweede Kamerfractie) zegt in het begin van het filmpje dat hij “een uitnodigende hand” geeft aan het kabinet.

3. A. Waarom is het niet heel verbazingwekkend dat juist Halbe Zijlstra aangeeft dat hij met het kabinet wil praten over steun voor de kabinetsplannen?

.....

.....

B. Noem drie politieke partijen die kritischer zijn dan Zijlstra tegenover het kabinet.

.....

.....

4. Waarom is het voor het kabinet moeilijk om beloften te doen over onderwerpen als de WW (werkloosheidswet) en het ontslagrecht?

.....

.....

5. Waarom doet Van Haersma-Buma, fractieleider van het CDA, een beetje boos tegen de minister-president?

.....

.....

6. Waarom weigert Mark Rutte om toezeggingen te doen in de Tweede Kamer?

.....

.....

7. Het kabinet kan niet in alle vrijheid onderhandelen met oppositiepartijen. "Het kabinet zit aan allerlei draadjes", zegt politiek verslaggever Dominique van der Heyde. Zet op de stippellijnen aan wie het kabinet "vastzit".

3

.....

1

.....

2

.....

Onderhandelaars presenteren begrotingsakkoord

zaterdag 12 oktober 2013, 13:16 | 11788 keer bekeken | Duur: 01:31 | Bekijk in lagere kwaliteit

Bekijk: <http://nos.nl/video/561614-onderhandelaars-presenteren-begrotingsakkoord.html> (1.31 min.)

Het kabinet, coalitiepartijen VVD en PvdA én de oppositiepartijen ChristenUnie, SGP, D66 hebben op 11 oktober een akkoord gesloten.

8. Het was geen uitbundig feest. Al was het maar vanwege het niet al te gezellige zaaltje. Wat is een andere reden dat dit akkoord 'geen feestje' is?

.....
.....

9. Volgens de premier is zijn regering nu stabiel. Leg deze uitspraak uit.

.....
.....

10. Onderhandelen is compromissen sluiten. Schrijf van iedere oppositiepartij op wat ze hebben 'binnengehaald' in het nieuwe begrotingsakkoord.

D66:

ChristenUnie:

SGP:

11. "Het kabinet zit aan allerlei draadjes", zei politiek verslaggever Dominique van der Heyde in het eerste filmpje. Welke twee draadjes zijn ieder geval nu 'gered'?

.....

Antwoordmodel

Dominique van der Heyde: Rutte komt steeds meer klem te zitten

Bekijk: <http://nos.nl/video/555708-dominique-van-der-heyde-rutte-komt-steeds-meer-klem-te-zitten.html> (5.48 min.)

Op 25 en 26 september 2013 waren de Algemene Beschouwingen van 2013.

1. Wat zijn *Algemene Beschouwingen*?
 → Dat is het belangrijkste politieke debat van het jaar. De fracties in de Tweede Kamer reageren dan op de plannen van het kabinet die op Prinsjesdag werden gepresenteerd.
2. Waarom is het belangrijk dat ook oppositiepartijen de plannen van het kabinet steunen? Tip: let op de politieke verhoudingen.
 → Er is onvoldoende steun voor het kabinet “aan de overkant”: in de Eerste Kamer. In de Tweede Kamer heeft het kabinet (VVD/PvdA) een meerderheid, maar in de Eerste Kamer heeft de coalitie geen meerderheid. De (bezuinigings)plannen van het kabinet gaan alleen door als Tweede én Eerste Kamer instemmen.

Halbe Zijlstra (VVD, Tweede Kamerfractie) zegt in het begin van het filmpje dat hij “een uitnodigende hand” geeft aan het kabinet.

3. A. Waarom is het niet heel verbazingwekkend dat juist Halbe Zijlstra aangeeft dat hij met het kabinet wil praten over steun voor de kabinetsplannen?
 → Halbe Zijlstra is van de VVD en zit in de Tweede Kamer. Hij wil natuurlijk niet dat het

kabinet valt, vanwege te weinig steun in het parlement. Zijn eigen VVD zit namelijk in het kabinet.

B. Noem drie politieke partijen die kritischer zijn dan Zijlstra tegenover het kabinet.

→ Bijvoorbeeld: PVV, SP, Partij voor de Dieren (in eerste instantie: zij hebben een motie van wantrouwen ingediend tegen het kabinet op de eerste dag van de Algemene Beschouwingen). Maar ook andere oppositiepartijen kunnen leerlingen noemen: SGP, ChristenUnie, CDA, D66, GroenLinks, 50Plus.

4. Waarom is het voor het kabinet moeilijk om beloften te doen over onderwerpen als de WW (werkloosheidswet) en het ontslagrecht?

→ Mark Rutte (VVD, kabinet) zegt dat hij hier wel over in gesprek wil met de Kamer, maar dat er weinig ruimte is om hierover te onderhandelen. Hij heeft namelijk in april over veel onderwerpen met de werkgevers en werknemers (sociale partners) afspraken gemaakt. Hij wilde meer draagvlak voor zijn plannen creëren. Met veel moeite is dat gelukt. Hij wil dus niet graag opnieuw onderhandelen over één van de afspraken (over WW en ontslagrecht) uit het Sociaal Akkoord.
5. Waarom doet Van Haersma-Buma, fractieleider van het CDA, een beetje boos tegen de minister-president?

→ Hij vindt dat het kabinet zich moet realiseren dat de steun van oppositiepartijen nodig is om wetten door te kunnen voeren. Dat betekent dat het kabinet ook meer moet luisteren naar wat de oppositiepartijen terug willen voor eventuele steun.
6. Waarom weigert Mark Rutte om toezeggingen te doen in de Tweede Kamer?

→ Als hij één oppositiepartij iets belooft, dan willen de andere oppositiepartijen ook meteen beloften van hem. Onderhandelen en compromissen sluiten moet je juist ‘in de achterkamertjes’ doen, zodat iedereen tevreden gesteld kan worden.
7. Het kabinet kan niet in alle vrijheid onderhandelen met oppositiepartijen. “Het kabinet zit aan allerlei draadjes”, zegt politiek verslaggever Dominique van der Heyde. Zet op de stippellijnen aan wie het kabinet “vastzit”.

3
Brussel: 6 miljard bezuinigen
.....

1
Sociale partners:
WW/ontslagrecht
.....

2
Afspraken onderling
(VVD/PvdA)
.....

Onderhandelaars presenteren begrotingsakkoord

zaterdag 12 oktober 2013, 13:16 | 11788 keer bekeken | Duur: 01:31 | [Bekijk in lagere kwaliteit](#)

Bekijk: <http://nos.nl/video/561614-onderhandelaars-presenteren-begrotingsakkoord.html> (1.31 min.)

Het kabinet, coalitiepartijen VVD en PvdA én de oppositiepartijen ChristenUnie, SGP, D66 hebben op 11 oktober een akkoord gesloten.

Het was geen uitbundig feest. Al was het maar vanwege het niet al te gezellige zaaltje.

8. Wat is een andere reden dat dit akkoord 'geen feestje' is?
 - ➔ De regeringscoalitie had liever niet willen onderhandelen met de oppositie om tot een akkoord te komen over de komende bezuinigingsplannen. Er was net een pakket maatregelen gepresenteerd op Prinsjesdag. Ook waren ze blij met de steun van de sociale partners. Het is nu afwachten hoe de werkgevers en de werknemers zullen reageren op de nieuwe plannen.
9. Volgens de premier is zijn regering nu stabiel. Leg deze uitspraak uit.
 - ➔ Om te kunnen regeren en aan economisch herstel te werken, is steun in het parlement nodig. Door de steun voor de begroting van CU, SGP en D66 weet de regering dat de plannen (in ieder geval in het komende jaar) kunnen worden uitgevoerd.
10. Onderhandelen is compromissen sluiten. Schrijf van iedere oppositiepartij op wat ze hebben 'binnengehaald' in het nieuwe begrotingsakkoord.

D66: *Meer geld voor onderwijs.*

ChristenUnie: *Bezuinigingen op de kinderbijslag zijn afgewend.*

SGP: *Meer geld naar gezinnen.*

11. “Het kabinet zit aan allerlei draadjes”, zei politiek verslaggever Dominique van der Heyde in het eerste filmpje. Welke twee draadjes zijn ieder geval “gered” door het begrotingsakkoord?
 - Draadje 2 + 3. De regeringspartijen VVD en PvdA hebben een groot deel van hun eigen afspraken kunnen bewaken. Daarnaast wordt de doelstelling vanuit “Brussel” nog steeds gehaald. Er wordt 6 miljard bezuinigd. Dat betekent dat er geen boete komt vanuit de Europese Unie.